

Crises

Οικονομικές κρίσεις και Ιστορικότητες

Θερινό Σχολείο

Πρέβεζα 7-10 Ιουλίου 2022

«Το παραγωγικό μοντέλο της ελληνικής οικονομίας μετά την μεταπολίτευση»

Καραμάνης Κωνσταντίνος

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Με την έναρξη της μεταπολιτευτικής περιόδου (1974-1980) επικρατεί ένα παραγωγικό μοντέλο που ξεκίνησε τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια και στηρίζεται στους δασμούς και τον προστατευτισμό της εγχώριας βιομηχανίας.
- Δεν υπάρχει καμία πρόνοια για την αναδυόμενη οικονομία της γνώσης.
- Δεν προβλέπονται δαπάνες για την έρευνα και ανάπτυξη και την τεχνολογική εξέλιξη.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Η δεκαετία του 1980 χαρακτηρίστηκε από την ανάληψη άμεσης επιχειρηματικής δραστηριότητας από το ίδιο το κράτος και την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ).
- Παρατηρήθηκε:

- Μετάβαση από μια κατά βάση αγροτική οικονομία σε μια οικονομία υπηρεσιών.
- Μετατοπίσεις της απασχόλησης.
- Αλλαγές στον τρόπο ζωής και στις καταναλωτικές συμπεριφορές.

- Εκτεταμένη αποβιομηχάνιση της οικονομίας.
- Αδυναμία ανταγωνισμού τόσο των αναπτυγμένων οικονομιών της γνώσης και της καινοτομίας, όσο και των αναδυόμενων οικονομιών του χαμηλού εργατικού κόστους.
- Αύξηση του δημόσιου χρέους.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 έως τα τέλη της δεκαετίας του 2000 δημιουργήθηκε μια αναπτυξιακά ισχυρή Ελλάδα;

- Ευρωπαϊκά κονδύλια για υποδομές κ.α.
- Απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος και διαθεσιμότητα πιστώσεων με χαμηλά επιτόκια.
 - Μαζική εισροή εργατικού δυναμικού.
- Χαμηλός πληθωρισμός.

- Υπερχρεωμένος δημόσιος και ιδιωτικός τομέας.
- Άκριτη δανειοδότηση καταναλωτικών και κατασκευαστικών σχεδίων.
- Άνοδος εισαγωγών.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Παρά την ένταξη στην ΕΟΚ και στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, διαπιστώνουμε ότι συνεχίστηκαν να αναπαράγονται διαχρονικά τα παρωχημένα χαρακτηριστικά της παραγωγικής δομής που εδραιώθηκαν μεταπολεμικά στην Ελλάδα:
 - Περιορισμένη δικτύωση των παραγωγικών κλάδων.
 - Εύθραυστη ανάπτυξη που στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά στον τομέα της εγχώριας ζήτησης.
 - Χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
 - Αναποτελεσματική δημόσια διοίκηση.
 - Εκτεταμένη φοροδιαφυγή και λαθρεμπορία.
 - Εκτεταμένες πελατειακές σχέσεις.
 - Διαπλοκή κράτους και ομάδων συμφερόντων.
 - Έλλειψη ευρύτερων συναινέσεων σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Από τα τέλη της δεκαετίας του 2000 και μετά, το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, βρίσκει τελικά την Ελλάδα ανέτοιμη σε μια παρωχημένη παραγωγική δομή και εγκλωβισμένη σε μια «ενδιάμεση κατάσταση» (stuck in the middle).
- Η διεθνής κρίση, σε συνδυασμό με την εκτόξευση του εξωτερικού και δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, καθώς και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας, οδήγησε την Ελλάδα σε καθεστώς στενής δημοσιονομικής επιτήρησης.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Από το 2010 και μετά εφαρμόστηκαν μνημόνια με στόχο:
 - την εξοικονόμηση πόρων για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους,
 - διοικητικές μεταρρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του κράτους,
 - γενικότερα μέτρα στην κατεύθυνση της εσωτερικής υποτίμησης και αναθεώρησης επί το ελαστικότερο των εργασιακών σχέσεων, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την προσέλκυση επενδύσεων κ.λπ.
- Η Ελλάδα βρέθηκε πρώτη στο επίκεντρο της κρίσης και πάνω της δοκιμάστηκαν διαδικασίες οικονομικής εξυγίανσης, οι οποίες κατά γενική ομολογία, υπήρξαν εξαιρετικά σκληρές.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Τα μνημόνια οδήγησαν σε:

- Υπερβολική λιτότητα, εκτίναξη της ύφεσης, της ανεργίας, της φτώχειας κλπ.
- Αναποτελεσματική μείωση του κόστους εργασίας.
- Οργανωτικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις οριζόντιου χαρακτήρα και επομένως με αδικίες και μη αποδοχή πάντα της κοινωνίας.

- Σημαντική μείωση πρωτογενών ελλειμμάτων.
- Βελτίωση καθοριστικών οικονομικών δεικτών.
 - Μείωση της φοροδιαφυγής.
- Εξορθολογισμός στις κρατικές δαπάνες.

Παραγωγικό μοντέλο και μεταπολίτευση

- Η παρατεταμένη κρίση:

- Ανέδειξε την αναγκαιότητα μεταρρυθμίσεων:

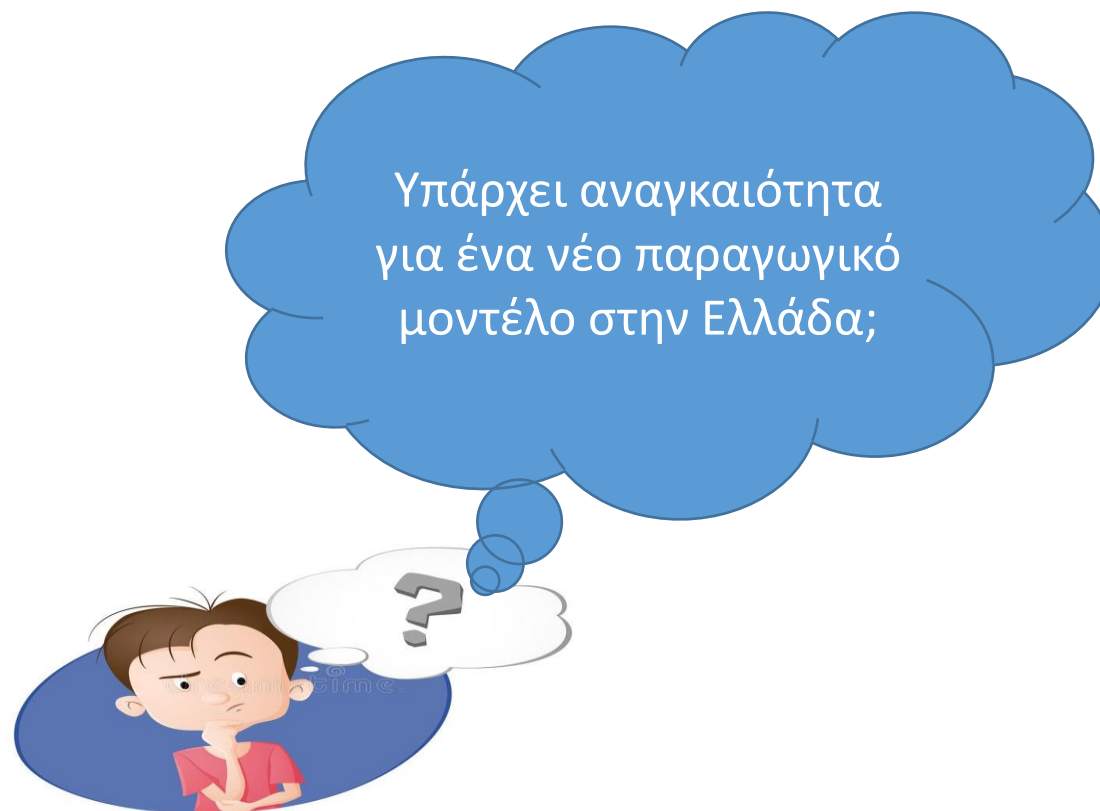
- Δικαιοσύνη
- Φορολογικό πλαίσιο
- Ασφαλιστικό σύστημα
- Αγορά εργασίας
- Εκπαιδευτικό Σύστημα
- Έρευνα και καινοτομία
- Διαφθορά, γραφειοκρατία και πολυνομία
- Προμήθειες δημοσίου
- Εξαγωγικός τομέας

- Οδήγησε σε γενικευμένη προσπάθεια συρρίκνωσης των φαινομένων διαφθοράς και διαπλοκής με τη δημιουργία ψηφιακών ή άλλων διοικητικών δομών και διαδικασιών,
- επαναπροσδιόρισε τα πρότυπα ζωής και κατανάλωσης που τα προηγούμενα χρόνια βασίστηκαν σε μια επιφανειακή ευμάρεια,
- αναπτύχθηκαν πρωτοβουλίες αλληλεγγύης και συλλογικής συνεργασίας.

Παραγωγικό μοντέλο και Ευρώπη

- Από τις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας και μετά την παρατεταμένη οικονομική κρίση και την εμφάνιση της υγειονομικής και ενεργειακής κρίσης, υπάρχει αυξανόμενος προβληματισμός και έχει τεθεί σοβαρά στη συζήτηση:
 - η αρχιτεκτονική του ευρώ και η αποτελεσματικότητα του διεθνούς οικονομικού καθεστώτος,
 - η επιδίωξη της ανάπτυξης μέσω της διαρκούς υπερχρέωσης των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και του κράτους,
 - η διαρκής λιτότητα και οι αυστηροί δημοσιονομικοί στόχοι.

Νέο παραγωγικό μοντέλο

Νέο παραγωγικό μοντέλο

- Η 10ετής και πλέον οικονομική κρίση, καθόλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 2010, ανέδειξε επιτακτικά την ανάγκη μετάβασης της ελληνικής οικονομίας σε μια νέα εποχή μέσα από τον επανακαθορισμό του παραγωγικού μοντέλου.
- Παρότι αυτό αποτελεί κοινή παραδοχή στον δημόσιο και επιστημονικό διάλογο, δεν έχει προκύψει ακόμη ένα συνολικά αποδεκτό εθνικό σχέδιο, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις τρέχουσες εξελίξεις και θα οδηγήσει σε ένα στέρεο μονοπάτι οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ευημερίας.
- Απαιτείται κοινωνική συνεννόηση όλων των εμπλεκομένων μερών και διαμόρφωση ευρύτατων συναινέσεων, πάνω σε μία σειρά από ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία και την οικονομία μας.

Νέο παραγωγικό μοντέλο: Υπάρχει κοινωνική συνεννόηση;

Πίνακας Γ1: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Δημόσιας Διοίκησης

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Αξιολόγηση Δημοσίων Υπαλλήλων				X
Πρωτόθση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης				X
Αξιολόγηση και Αναδιάρθρωση Δομών Γενικής Κυβέρνησης				X
Επανεξέταση Αποστολής και Αποτελεσματικότητας ΝΠΙΔ και ΝΠΔΔ Γενικής Κυβέρνησης			X	
Ολοκληρωμένη Περιγραφή Θέσεων και Αρμοδιοτήτων			X	
Στοχοθεσία στη Λειτουργία του Δημοσίου			X	
Ολοκληρωμένη Στρατηγική Αξιοποίησης Ανθρώπινου Δυναμικού			X	
Επαγγελματική Κατάρτιση Δημοσίων Υπαλλήλων			X	
Προσέλκυση Στελεχών Ιδιωτικού Τομέα			X	
Κεντρικός Προγραμματισμός Προσλήψεων			X	
Ενδυνάμωση Διαφάνειας			X	
Εφαρμογή της Πολιτικής της Καλής Νομοθέτησης			X	
Αναβάθμιση του Εσωτερικού και Εξωτερικού Ελέγχου			X	
Καθιέρωση Επί Θητεία Γενικών και ειδικών Γραμματέων	X			
Αναβάθμιση Συμμετοχής Στελεχών Δημοσίου σε Ευρωπαϊκές Διαδικασίες	X			
Παροχή Κινήτρων σε Πολίτες για Χρήση Νέων Τεχνολογιών	X			
Αναβάθμιση Συνθηκών Εργασίας στο Δημόσιο	X			
Επέκταση και Υλοποίηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων	X			
Διαδικασίες Διαβούλευσης για Επιχειρησιακά Προγράμματα	X			
Εξορθολογισμός Μισθολογικών Απολαβών	X			
Εξωτερική Ανάθεση Δραστηριοτήτων	X			
Σύστημα Ευρείας Κινητικότητας στο Δημόσιο	X			
Βελτίωση Συντονισμού Κεντρικής Διοίκησης	X			
Βελτίωση Παρακολούθησης Ανθρώπινου Δυναμικού	X			
Διασύνδεση Αξιολόγηση με Μισθολόγιο	X			
Ανάπτυξης Ολοκληρωμένης «Εργαλειοθήκης» για Ανθρώπινο Δυναμικό	X			
Αναθεώρηση Μη Μισθολογικών Παρακτών στο Δημόσιο	X			
Ενοποίηση Γραφειοκρατικών Διαδικασιών	X			
Κωδικοποίηση και Ψηφιακή Δημοσιοποίηση Νομοθεσίας	X			

Πίνακας Γ2: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Φορολογικής Πολιτικής και Φορολογικής Διοίκησης

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Αναδιοργάνωση και εξορθολογισμός της φορολογικής διοίκησης και του φοροεισπρακτικού μηχανισμού				X
Πρωτόθση της «αποηρωσωνοποίησης» της φορολογικής διοίκησης, μέσω της πλήρους ηλεκτρονικοποίησης των φορολογικών συναλλαγών				X
Νομοθέτηση ενός αξιόπιστου και εφαρμόσιμου πλέγματος κυρώσεων για φορολογικές παραβάσεις				X
Επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης, αλλά και καθολικότητα εφαρμογής, των ηλεκτρονικών συναλλαγών ως του μοναδικού αποδεκτού μέσου πληρωμών για πάσης φύσεως συναλλαγές				X
Κατάργηση των φορολογικών εκπτώσεων και εξαιρέσεων και ενίσχυση των ομάδων χαμηλού εισοδήματος, ή άλλων ειδικών ομάδων, με απευθείας ενισχύσεις και εισοδηματικά κριτήρια			X	
Υιοθέτηση των καλύτερων διεθνών πρακτικών				X
Περαιτέρω απλοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας και των κανόνων που ρυθμίζουν τις φορολογικές υποχρεώσεις φυσικών και νομικών προσώπων				X
Απλοποίηση των φορολογικών κλιμακίων όσον αφορά στους φόρους εισοδήματος (με αύξηση των ορίων τους) και παράλληλη μείωση των επιμέρους συντελεστών				X
Θέσπιση μιας ενιαίας φορολογικής κλίμακας για κάθε είδους εισοδήματα	X			
Μείωση των συντελεστών ΦΠΑ και έμφαση στην αντιμετώπιση του προβλήματος εισπραξιμότητας				X
Υιοθέτηση ενός μοναδικού συντελεστή ΦΠΑ για όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες	X			
Μείωση των φορολογικών συντελεστών πάνω στην επιχειρηματική δραστηριότητα και διατήρησή τους στα νέα χαμηλά επίπεδα για μεγάλη χρονική περίοδο				X
Προσεκτικός ανασχεδιασμός του συστήματος φορολόγησης ακίνητης περιουσίας				X
Ενσωμάτωση των φόρων ακίνητης περιουσίας σε έναν ενιαίο φόρο, την ευθύνη είσπραξης του οποίου θα έχουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα έσοδα από τον οποίο θα αντικαταστήσουν μέρος ή και το σύνολο της κρατικής επικορήγησης προς αυτούς	X			
Αξιοποίηση νέων εισπρακτικών εργαλείων, π.χ. περιβαλλοντικών φόρων ή ακόμη και τελών χρήσης για την παροχή ατελών δημοσίων αγαθών	X			

Πηγή: Οικονομίδης, Γ. και Τριαντόπουλος, Χ. (2017), «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», Διανέοσις

Νέο παραγωγικό μοντέλο: Υπάρχει κοινωνική συνεννόηση;

Πίνακας Γ3: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο του Δικαστικού Συστήματος

Επιμέρους Ζητήματα	A	B	Γ	Δ
Εφαρμογή Σχεδίου Εκκαθάρισης Εκκρεμών Υποθέσεων				X
Υψηλού Επιπέδου και Εξειδίκευσης Κατάρτιση Προσωπικού				X
Πρώθηση Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης				X
Συντόμευση Διαδικασιών Διεκπεραίωσης Υποθέσεων				X
Ενδυνάμωση Διαφάνειας και Παρακολούθησης Δικαστικού Έργου				X
Πρώθηση Διαμεσολάβησης και Εξωδικαστικών Συμφωνιών				X
Βελτίωση Διαχείρισης Υποθέσεων και Περιορισμού Αναβολών Εκδικάσεων			X	
Εξορθολογισμός Δικαστικών Εξόδων			X	
Αναδιοργάνωση Δομής Δικαστικού Συστήματος			X	
Ενίσχυση Πλαισίου Αξιολόγησης Δικαστικού Έργου	X			
Αξιοποίηση Κινητικότητας για την Αύξηση Δικαστικού Προσωπικού	X			
Αναβάθμιση Ρόλου Δημόσιου Κατήγορου	X			
Ενίσχυση Ρόλου Ανεξάρτητων Αρχών	X			

Πίνακας Γ4: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο των Αγορών Προϊόντων και Υπηρεσιών

Επιμέρους Ζητήματα	A	B	Γ	Δ
Απλοποίηση των διαδικασιών έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας				X
Μείωση ρυθμίσεων που είτε άμεσα είτε έμμεσα επιβαρύνουν τη γραφειοκρατία				X
Ενίσχυση του ανταγωνισμού της τομείς ενέργειας και μεταφορών και λιανικού εμπορίου				X
Ενίσχυση των υποδομών και του ανταγωνισμού που σχετίζονται με της μεταφορές (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομοι)				X
Περαιτέρω και πλήρης απελευθέρωση των επαγγελμάτων				X
Ενίσχυση, θεσμικά αλλά και με πόρους, της Επιτροπής Ανταγωνισμού				X
Ωράριο καταστημάτων τις Κυριακές		X		
Αποκρατικοποιήσεις			X	

Πηγή: Οικονομίδης, Γ. και Τριαντόπουλος, Χ. (2017), «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», Διανέοσις

Νέο παραγωγικό μοντέλο: Υπάρχει κοινωνική συνεννόηση;

Πίνακας Γ5: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Αγοράς Εργασίας

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας				X
Κλαδικές και Επιχειρησιακές Συμβάσεις			X	X
Κατώτατος Μισθός και τρόπος καθορισμού του			X	
Θεσμός της Διατησίας		X		
Ομαδικές Απολύσεις			X	
Απεργία		X		
Ανταπεργία			X	
Συνδικαλιστικός Νόμος		X		
Αδήλωτη Εργασία				X

Πίνακας Γ6: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο πεδίο της Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Εξορθολογισμός Συνταξιοδοτικών Απολαβών				X
Καταπολέμηση Εισφοροδιαφυγής και Αδήλωτης Εργασίας				X
Εδραίωση του Καθεστώτος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος				X
Βελτίωση και Ενίσχυση Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος			X	
Ολοκλήρωση Εναρμόνισης Κανόνων για Εισφορές και Παροχές			X	
Σταδιακή Μετεξέλιξη των Επικουρικών Ταμείων σε ΤΕΑ – 2 ^{ος} Πυλώνας			X	
Ενίσχυση Προγραμμάτων Ιδιωτικής Ασφάλισης – 3 ^{ος} Πυλώνας			X	
Εξορθολογισμός Κοινωνικών Επιδομάτων			X	
Ενοποίηση Ασφαλιστικών Ταμείων σε Ένα Φορέα		X		
Μετατροπή του Ασφαλιστικού Συστήματος σε «Καθορισμένων Εισφορών»	X			
Χρηματοδότηση Εθνικής Βασικής Σύνταξης από Κρατικό Π/Υ	X			
Τακτική Δημοσιοποίηση Αναλογιστικών Μελετών	X			
Αξιοποίηση Ακίνητης Περιουσίας Ασφαλιστικών Ταμείων	X			
Παροχής Συστηματικής Πληροφόρησης για Οικονομικά Ταμείων	X			
Χρήση Ποιοτικών και Ποσοτικών Δεικτών για Βιώσιμότητα Ταμείων	X			
Αύξηση Πόρων για το Ασφαλιστικό Σύστημα από την Αγορά Εργασίας	X			
Μελέτη για Πρόσθετο Κόστος Διαβίωσης ΑμεΑ	X			
Επαναξιολόγηση Θεσμού ΚΕΠΑ	X			
Εθνική Στρατηγική για Πρόληψη και Καταπολέμηση Έλλειψης Στέγης	X			
Απαλλαγή από ΕΝΦΙΑ Πολυμελών και Πολύτεκνων Οικογενειών	X			
Δεύρυνση Πρόσβασης σε Επίδομα Θέρμανσης και Ηλεκτρικού Ρεύματος	X			
Στήριξη Ενεργειακής Θωράκισης Κατοικιών Οικογενειών με Προβλήματα	X			
Χορήγηση Επιδομάτων (άμεσα) με Βάση Στοιχεία Δηλώσεων Εισοδήματος	X			
Συντονισμός για μια Ενιαία Πανελλαδική Πλατφόρμα Κοινωνικής Ένταξης	X			
Ενεργοποίηση της Κοινωνίας των Πολιτών	X			
Ευσαιθητοποίηση και Εμπλοκή Κοινωνικών Εταίρων	X			
Αύξηση του Ενιαίου Επιδόματος Ενίσχυσης Τέκνων	X			
Επέκταση Διάρκειας Τακτικού Επιδόματος Ανεργίας	X			

Νέο παραγωγικό μοντέλο: Υπάρχει κοινωνική συνεννόηση;

Πίνακας Γ7: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος

Επιμέρους Ζητήματα	A	B	Γ	Δ
Βελτίωση του Πλαισίου Πτώχευσης και Εξυγίανσης Επιχειρήσεων				X
Διαμόρφωση Σύγχρονου Περιβάλλοντος Εξωδικαστικών Ρυθμίσεων				X
Ολοκλήρωση Πλαισίου Επαγγέλματος Διαχειριστή Αφερεγγυότητας			X	
Εξορθολογισμός του υπό Προστασία Όγκου Υπερχρεωμένων Νοικοκυριών			X	
Ενδυνάμωση Προσπάθειας Δημιουργίας Δευτερογενούς Αγοράς NPLs			X	
Σύσταση Φορέα Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας Δανειοληπτών			X	
Ίδρυση Αναπτυξιακής Τράπεζας			X	
Διασφάλιση Ποιότητας Διακυβέρνησης των Τραπεζών			X	
Ενδυνάμωση Κεφαλαιαγοράς και Αγοράς Ιδιωτικής Ασφάλισης			X	
Αντιμετώπιση Χρηματοπιστωτικού Γνωσιακού Ελλείμματος			X	
Εντατικοποίηση Βελτίωσης Δανειακού Χαρτοφυλακίου Τραπεζών			X	
Πλατφόρμα Εξυγίανσης Επιχειρήσεων με Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια	X			
Προστασία των «Εντός της Κρίσης» Πτωχευμένων Επιχειρήσεων	X			
Προστασία Στελεχών Δημοσίων και Τραπεζών στις Διαδικασίες Ρύθμισης	X			
Επανεξέταση Ιεράρχησης Υποχρεώσεων Υπερχρεωμένων Επιχειρήσεων	X			
Προώθηση Λοιπών Εργαλείων Ενεργητικής Διαχείρισης Απαιτήσεων	X			

Πίνακας Γ8: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Αξιοποίησης της Δημόσιας Περιουσίας

Επιμέρους Ζητήματα	A	B	Γ	Δ
Προώθηση της Αξιοποίησης της Περιουσίας του Δημοσίου				X
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης ΤΑΙΠΕΔ	X			

Πηγή: Οικονομίδης, Γ. και Τριαντόπουλος, Χ. (2017), «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», Διανέοσις

Νέο παραγωγικό μοντέλο: Υπάρχει κοινωνική συνεννόηση;

Πίνακας Γ11: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Έρευνας, Τεχνολογική Προόδου και Καινοτομίας

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Ολοκληρωμένη Εθνική Στρατηγική				X
Εκσυγχρονισμός του Εγχώριου Εκπαιδευτικού Συστήματος				
Θεσμικό Περιβάλλον Διασύνδεσης Πανεπιστημίων και Επιχειρήσεων				X
Έμφαση στην Ερευνητική Ποιότητα και την Αριστεία				X
Πλήρης Αξιοποίηση των Κοινωνικών Πόρων				X
Εκσυγχρονισμός Πλαισίου Συνεργασιών Ερευνητικών Κέντρων			X	
Ανάπτυξη Κοιτώνων Καινοτομίας			X	
Ενίσχυση της Αγοράς Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών			X	
Εμπορική Αξιοποίηση Ερευνητικής Δραστηριότητας Πανεπιστημίων			X	
Μακροχρόνια Φορολογική Στρατηγική για Σχετικές Επενδύσεις			X	
Ενδυνάμωση των Εγχώριων Ερευνητικών Κέντρων			X	
Διακριτή Δημοσιονομική Αντιμετώπιση των Σχετικών Επενδύσεων			X	
Ενίσχυση Αυτονομία στα Εγχώρια Ερευνητικά Κέντρα	X			
Διαμόρφωση Ερευνητικής Κουλτούρας στην Κοινωνία	X			
Υποκρέωση κάθε Δημοσίου Φορέα για Διάσταση Καινοτομίας και Έρευνας	X			
Συμμετοχή Επιστημόνων στα Όργανα Σχεδιασμού Ερευνητικής Πολιτικής	X			
Διασύνδεση Ερευνητικών Κέντρων με Οργανισμούς Κρατικής Πολιτικής	X			
Προστασία Επιχειρήσεων που Επενδύουν σε Έρευνα και Καινοτομία	X			
Δημιουργία Κοινού Συμβουλευτικού Οργάνου (όλων εμπλεκόμενων)	X			
Προώθηση Θεσμού «Επιχειρηματικών Αγγέλων»	X			
Ταμείο Μικρής Χρηματοδοτικής Αρωγής για Νεοφυείς Επιχειρήσεις	X			
Ενίσχυση Επαγγελματικής Εκπαίδευση Εργαζομένων	X			
Ενίσχυση της Εμπλοκής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	X			
Εξωτερικό Σύστημα Αξιολόγησης Ερευνητικής Δραστηριότητας	X			
Εισαγωγή της Επιχειρηματικότητας στο Εκπαιδευτικό Σύστημα	X			
Διασύνδεση Δημοσίων Επενδύσεων σε Πεδία Αιχμής με Ιδιωτικές	X			
Πρόνοια Φορολογικού Συστήματος για Ιδιαιτερότητας Νεοφυών Εταιρειών	X			
Δημιουργία Ιδρυμάτων Μεταγραφικής Έρευνας	X			
Περιφερειακές Δομές Στήριξης Σύμπραξης Έρευνας και Επιχειρήσεων	X			
Στρατηγική για Ομογένεια και Έλληνες Καινοτόμους Εξωτερικού	X			
Καταπολέμηση ως Κοινωνία του Φόβου της Αποτυχίας	X			

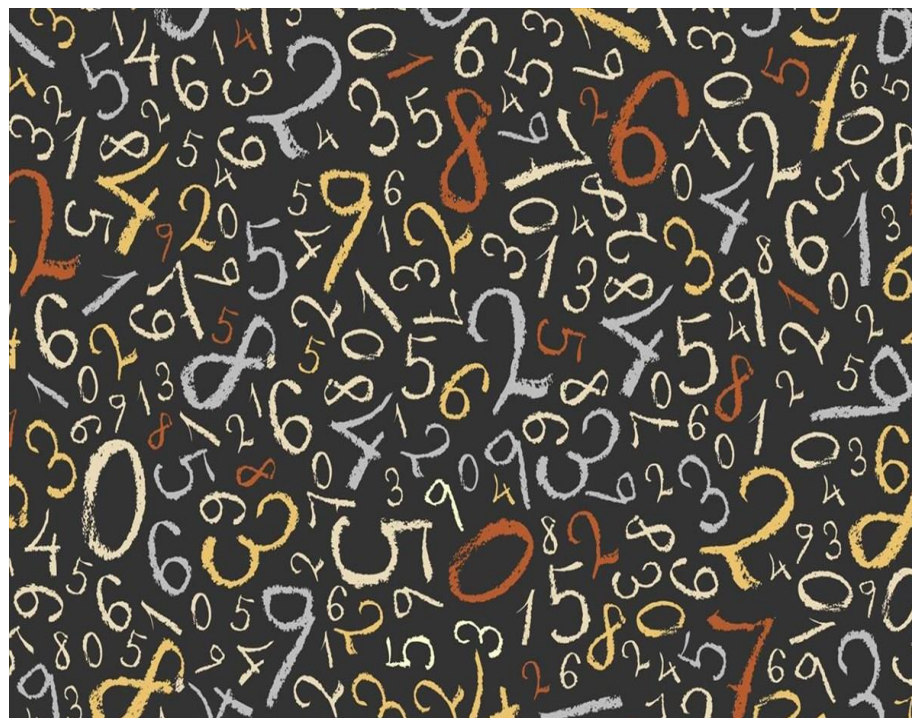
Πίνακας Γ12: Βαθμός Σύγκλισης Απόψεων στο Πεδίο της Υγείας

Επιμέρους Ζητήματα	Α	Β	Γ	Δ
Ενδυνάμωση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας				X
Βελτίωση Καθεστώτος Διοίκησης Νοσοκομείων				X
Εξορθολογισμός Φαρμακευτικής Δαπάνης				X
Προώθηση Γενόσημων Φαρμάκων				X
Συνέχιση Διασφάλισης Καθολικής Κάλυψης της Υγειονομικής Περιθαλψής του Πληθυσμού				X
Έμφαση στην Παραγωγή Νέου Ελληνικού Φαρμάκου			X	
Εξορθολογισμός Αναλογίας Ιατρικού και Νοσηλευτικού Προσωπικού			X	
Σύγχρονο και Αποτελεσματικό Πλαίσιο Μακροχρόνιας (εξωνοσοκομειακής) Φροντίδας			X	
Ενίσχυση και Βελτίωση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας			X	
Αύξηση Δαπανών για την Υγεία (ως % ΑΕΠ)			X	
Ανάπτυξη Ιατρικού Τουρισμού			X	
Προώθηση Κλινικής Έρευνας μέσα από Συμπράξεις			X	
Ανάπτυξη Επιχειρήσεων Εξωνοσοκομειακής Φροντίδας για Ηλικιωμένους και Χρόνια Πάσχοντες			X	
Επέκταση Παραγωγικής Δραστηριότητας Φαρμακευτικών Φυτών και Προϊόντων με Θεραπευτικές Ουσίες			X	
Υιοθέτηση Νέων Τεχνολογιών για Συντονισμό και Βελτίωση Υπηρεσιών προς τον Πολίτη	X			
Περιοτέρω Συγκώνευση και Ενοποίηση Νοσοκομειακών Μονάδων	X			
Έμφαση σε Εξειδικευμένες Μονάδες Υγειονομικής Περιθαλψής	X			
Περιοτέρω Προώθηση της Διαφάνειας στις Προμήθειες	X			
Ενδυνάμωση ΕΟΠΥΥ	X			
Χρηματοδότηση του Συστήματος Υγειονομικής Περιθαλψής από το Κράτος μέσω Φορολογίας	X			
Δημιουργία Επαρκών Υποδομών	X			
Επέκταση Πολιτικών για τη Δημόσια Υγεία, την Πρόληψη και το Οικογενειακό Περιβάλλον	X			
Ενδυνάμωση της Πρόσβασης στα Φάρμακα	X			
Ένταξη του Ιδιωτικού Τομέα στον Ευρύτερο Σχεδιασμό για την Υγεία	X			
Αναδιάρθρωση του ΕΣΥ για την Ενίσχυση της Διοικητικής και Λειτουργικής Αποτελεσματικότητας	X			
Ανάπτυξη και Εξαγωγή Ειδικών Διαγνωστικών Υπηρεσιών	X			
Παραχή Κινήτρων για Ανάπτυξη Ελληνικής Φαρμακοβιομηχανίας	X			
Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός ΕΟΦ	X			

Πηγή: Οικονομίδης, Γ. και Τριαντόπουλος, Χ. (2017), «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», Διανέοις

- **Α' κατηγορία:** προτάσεις για τις οποίες δεν είναι δυνατό να χαρακτηρίσουμε το βαθμό σύγκλισης ή απόκλιση απόψεων.
- **Β' κατηγορία:** προτάσεις για τις οποίες δεν εντοπίζεται σύγκλιση απόψεων, ή πιθανολογείται, εξαιρετικά μικρή δυνατότητα διαμόρφωσης συναινετικής διάθεσης, καθώς έχει διατυπωθεί ρητά η σχετική διαφοροποίηση.
- **Γ' κατηγορία:** προτάσεις για τις οποίες παρατηρείται ένας υπαρκτός, αλλά περιορισμένος, τουλάχιστον προς το παρόν, βαθμός σύγκλισης απόψεων.
- **Δ' κατηγορία:** προτάσεις για τις οποίες εκτιμούμε ότι υπάρχει μεγάλος βαθμός σύγκλισης μεταξύ των υφιστάμενων κειμένων, απόψεων και προσεγγίσεων.

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

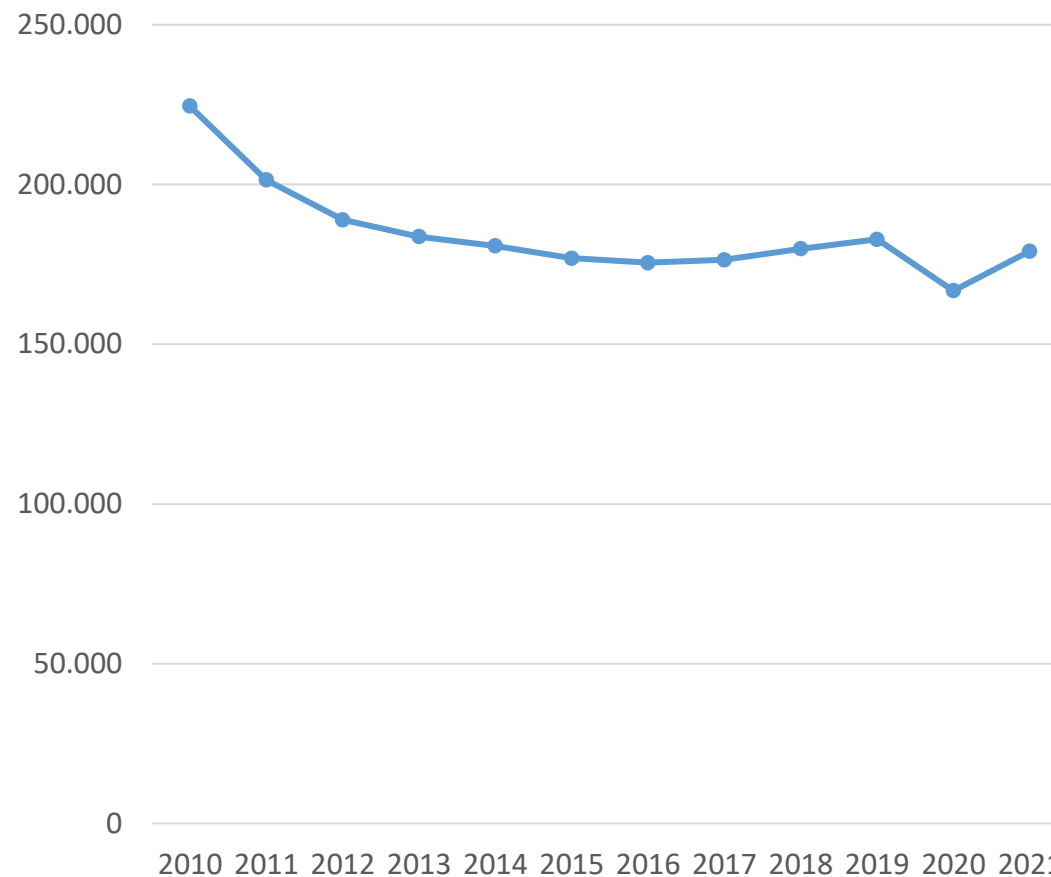
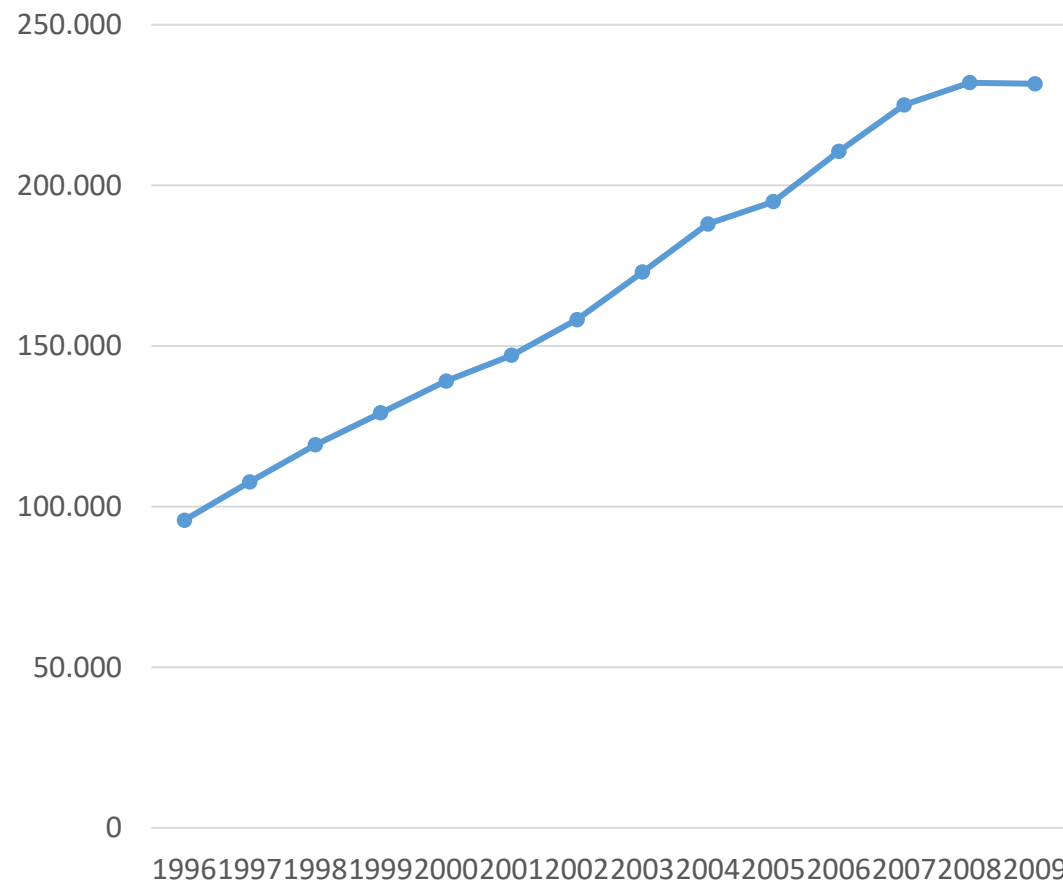

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

ΑΕΠ (σε εκατ. €)

1996-2009

2010-2021

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (2022), «Εθνικοί Λογαριασμοί»

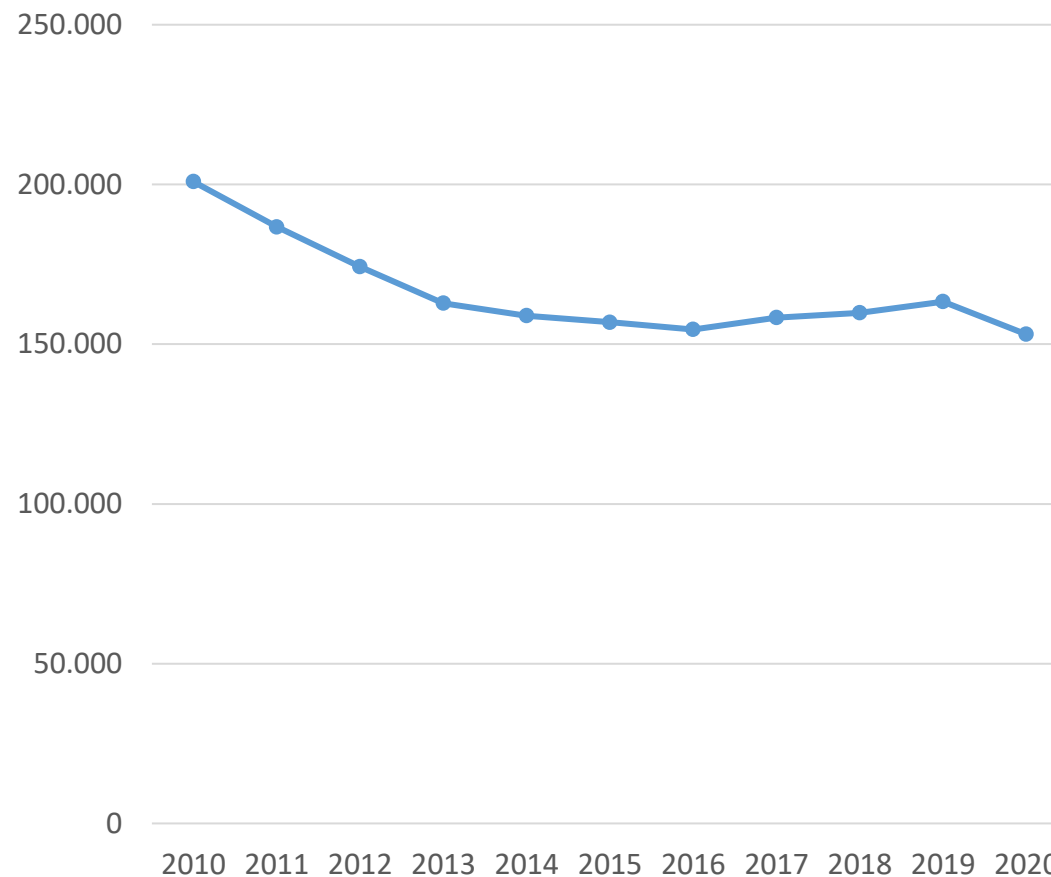
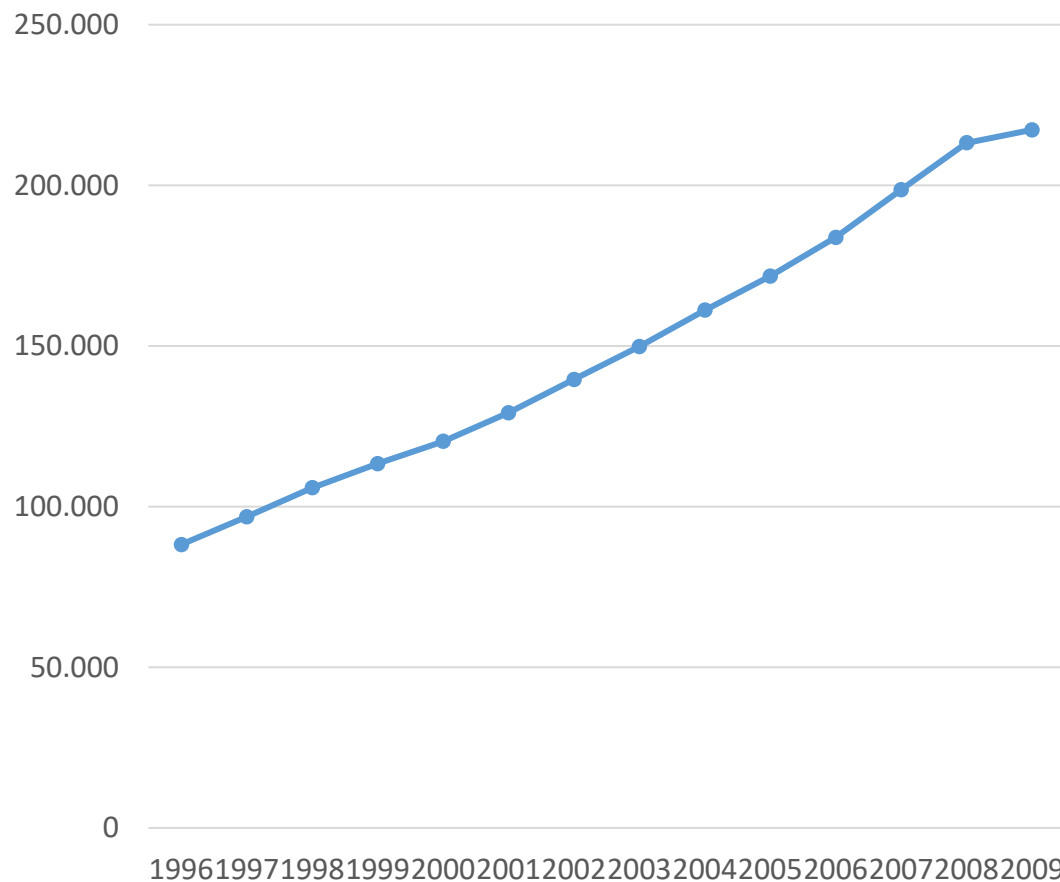
Θερινό Σχολείο_HISEC

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Κατανάλωση (σε εκατ. €)

1996-2009

2010-2021

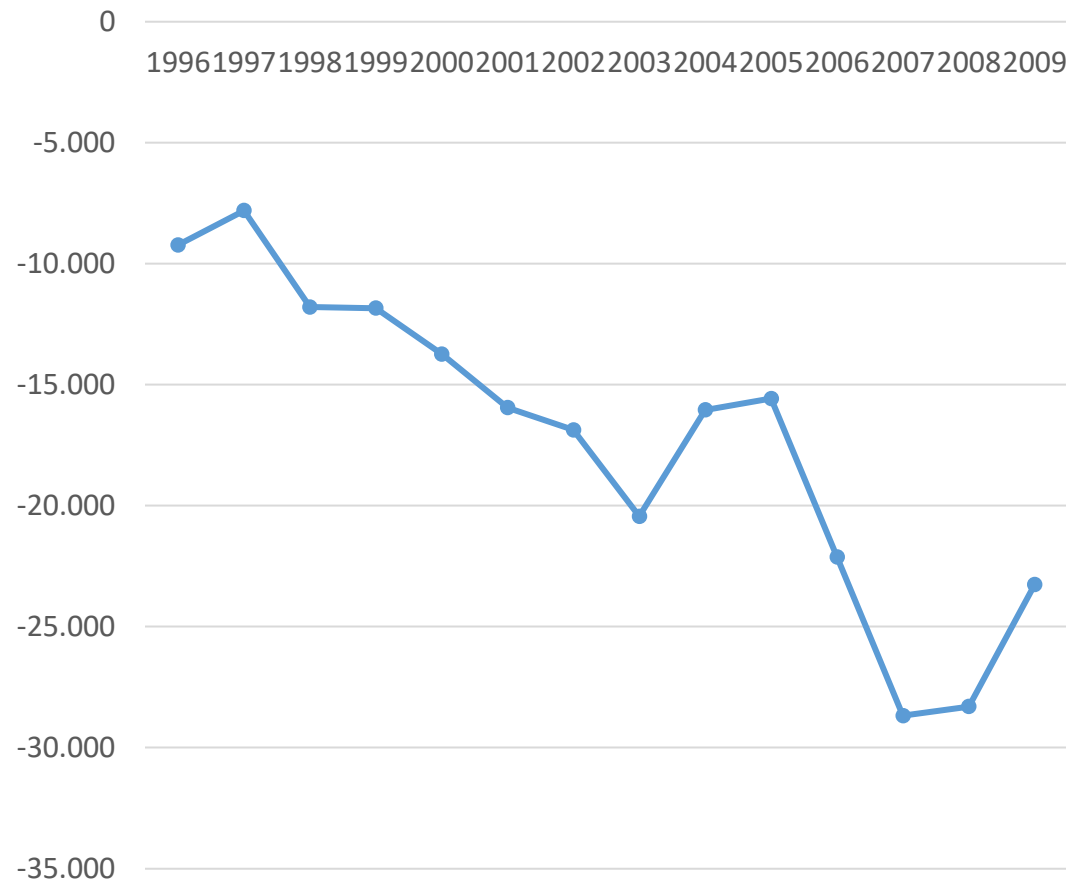

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (2022), «Εθνικοί Λογαριασμοί»

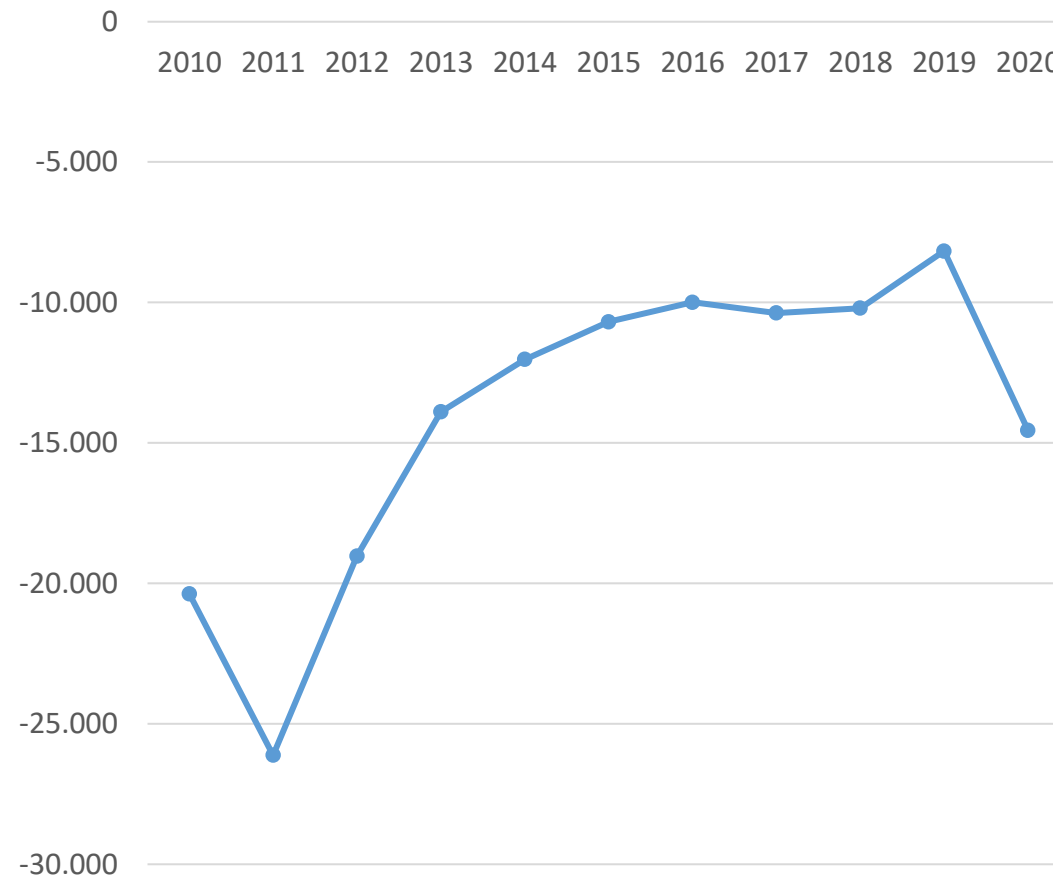
Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Αποταμίευση (σε εκατ. €)

1996-2009

2010-2021

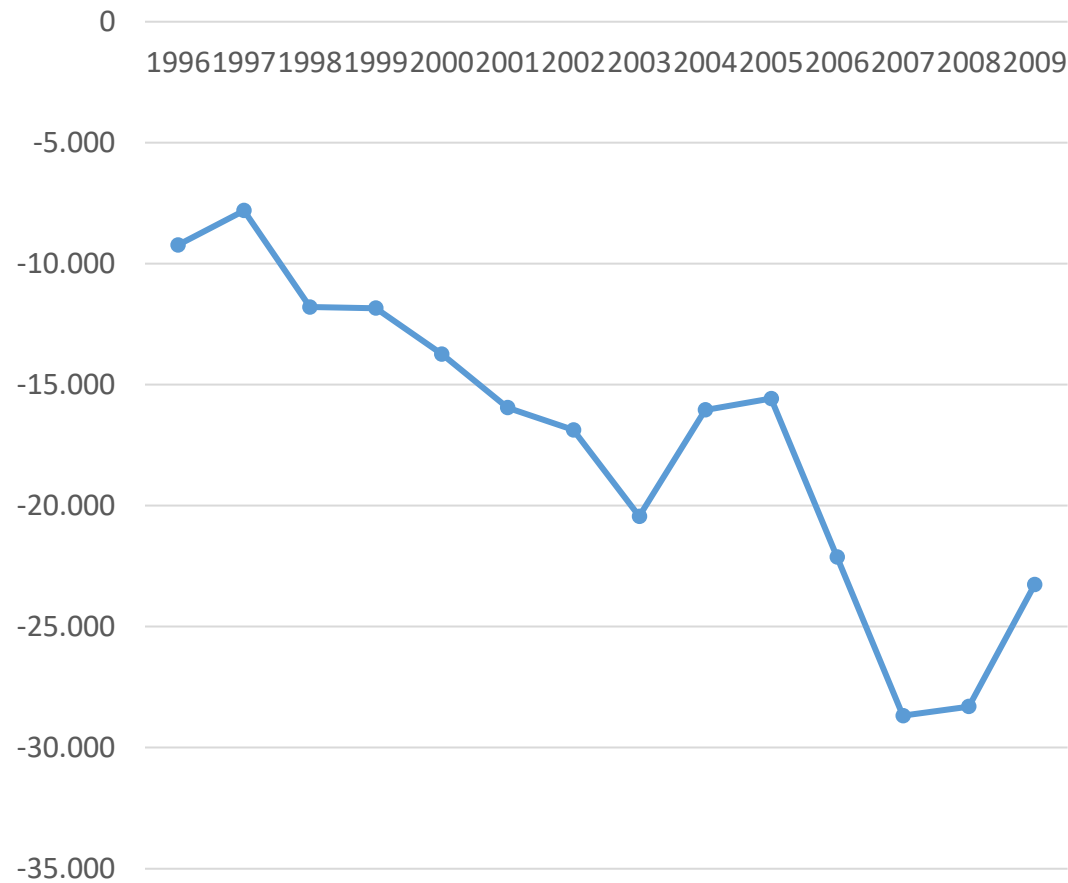

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (2022), «Εθνικοί Λογαριασμοί»

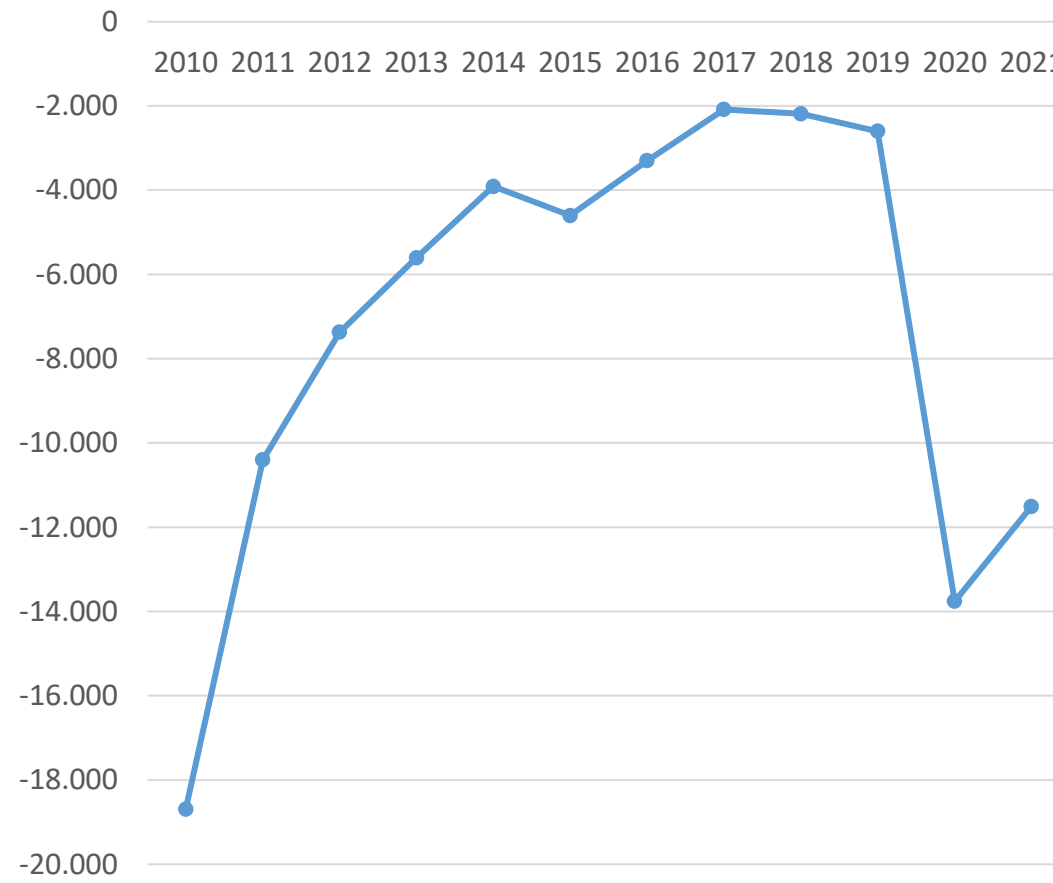
Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Ισοζύγιο εισαγωγών – εξαγωγών (σε εκατ. €)

1996-2009

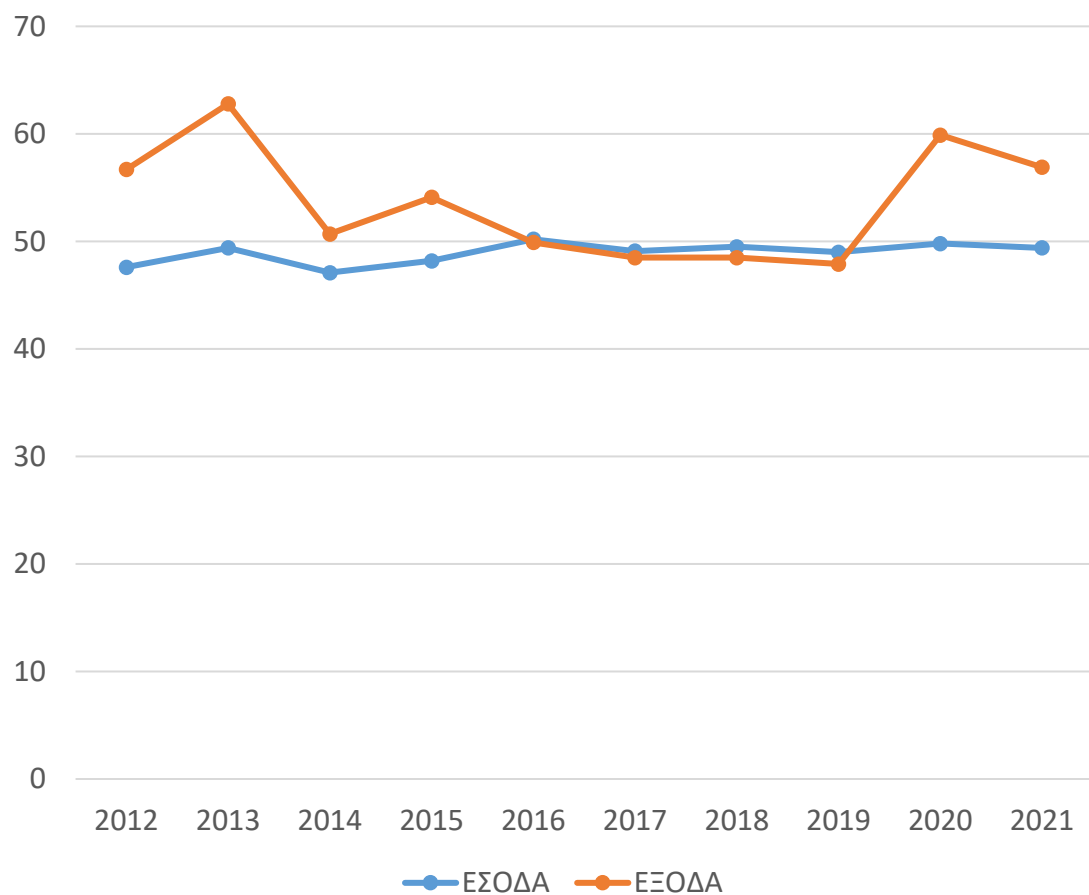
2010-2021

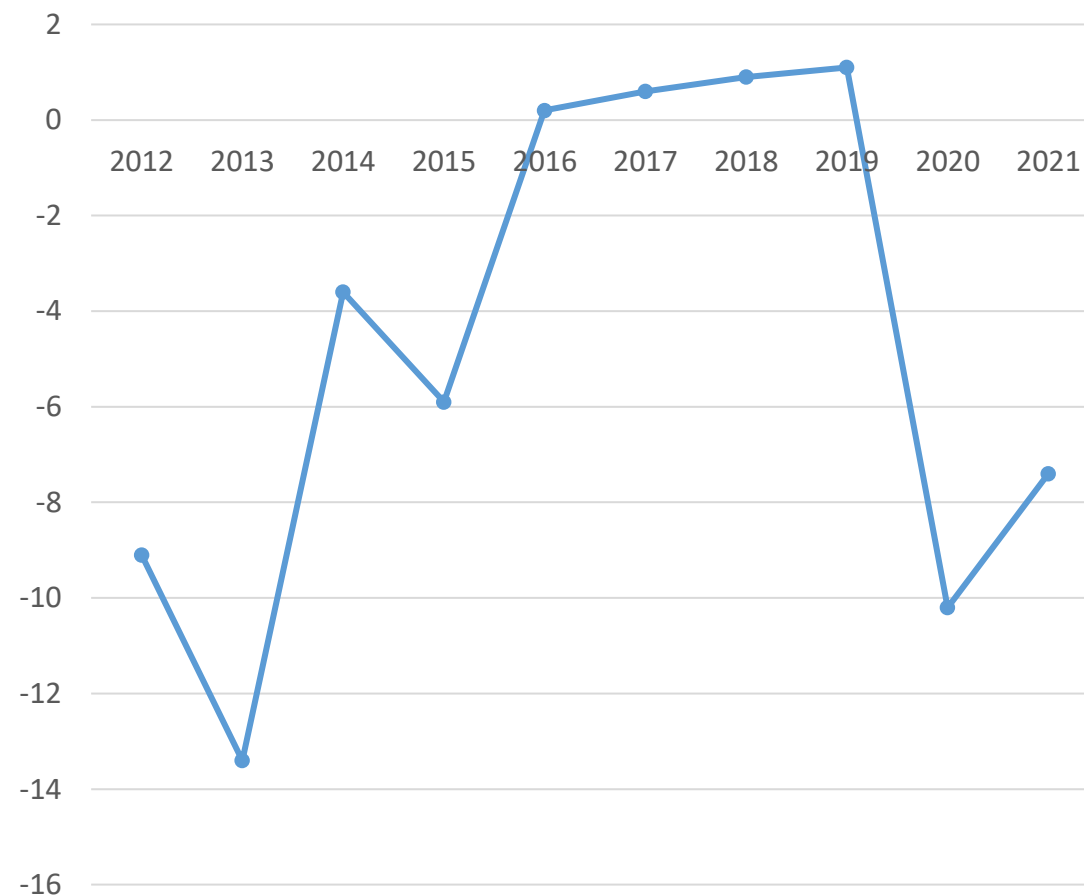
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ (2022), «Εθνικοί Λογαριασμοί»

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Δημόσια έσοδα και δαπάνες (ως % ΑΕΠ)

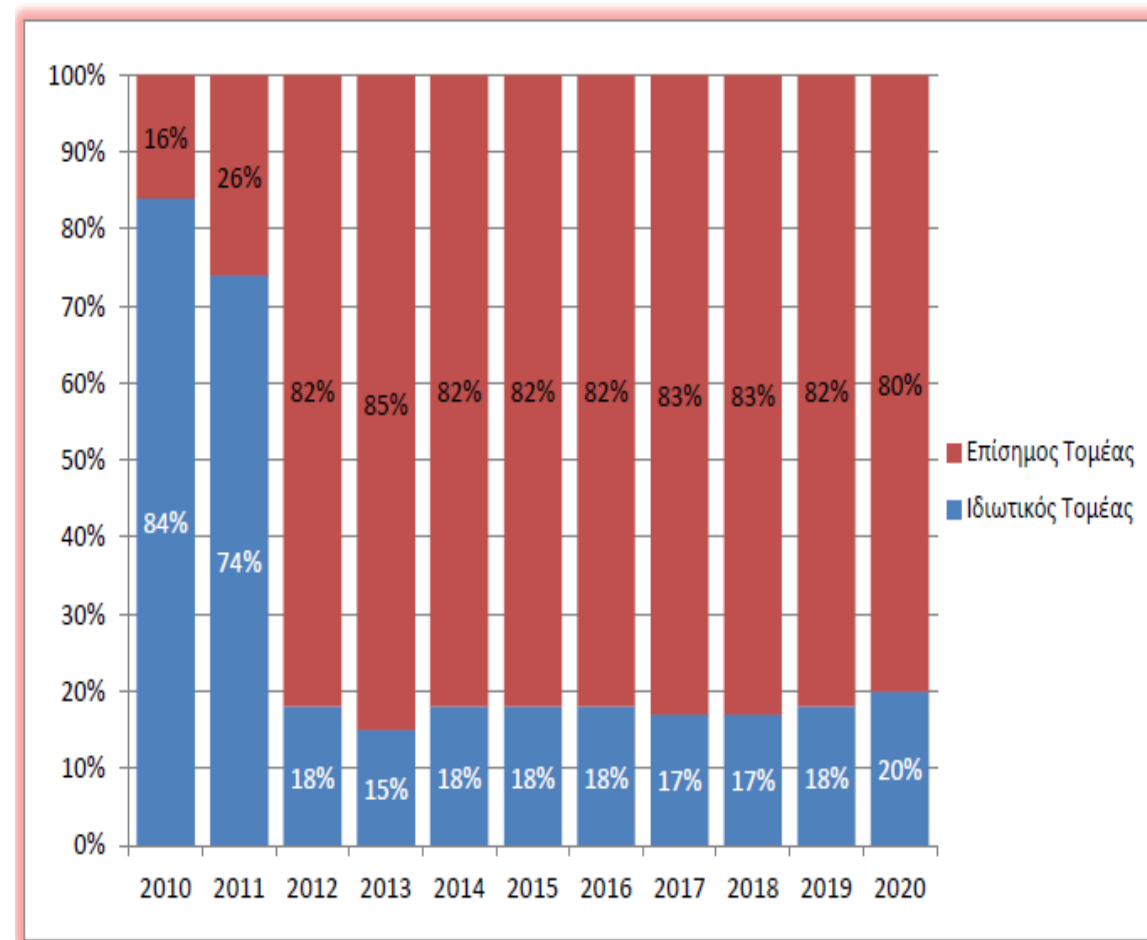
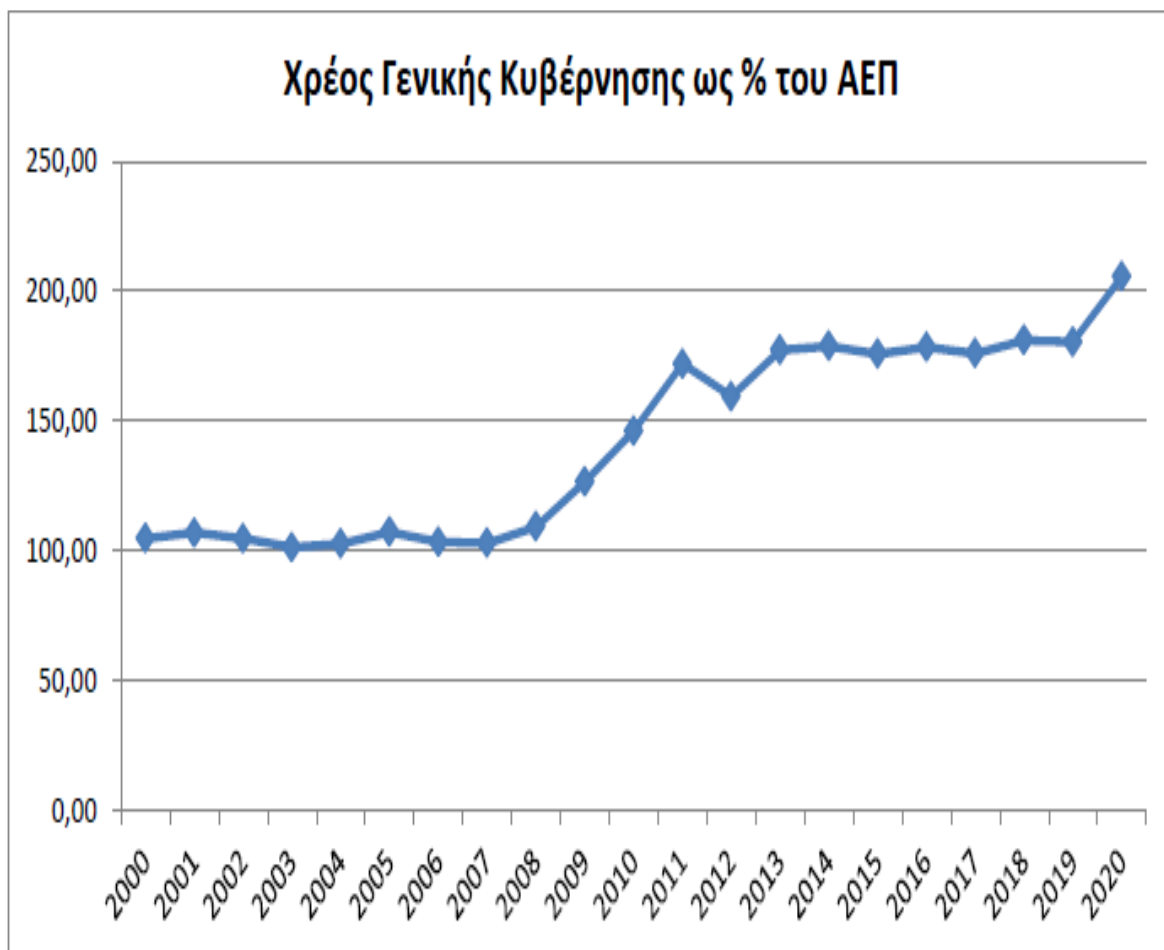

Δημόσιο έλλειμμα – πλεόνασμα (ως % ΑΕΠ)

Πηγή: European Central Bank, 2022

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών (2020), «Δημόσιο Χρέος και Δανεισμός»

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Διάρθρωση απασχόλησης

	1974-1978*		2005-2009*	
Τομείς	ΑΕΠ	Απασχ.	ΑΕΠ	Απασχ.
Πρωτογενής	17,2	32,8	4,5	11,8
Δευτερογενής	23,5	30,6	18,6	19,7
Τριτογενής	59,3	36,6	76,9	69,0

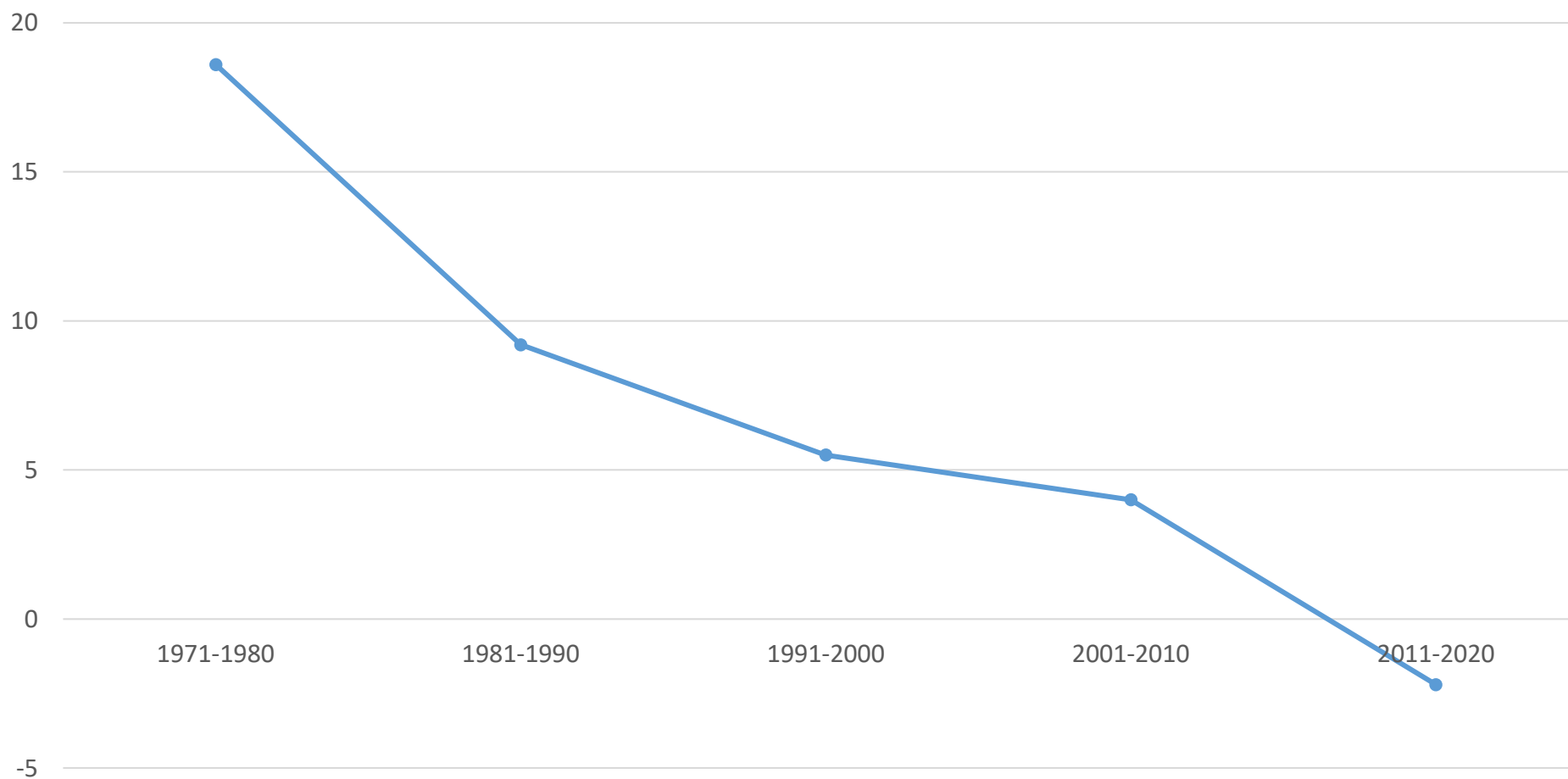
Εξέλιξη δημοσίων υπαλλήλων (σε χιλ.)

1990	2000	2009	2021
785	860	940	600

Πηγή: Πολίτης, Τ. (2011), «1974-2010: 35 χρόνια συμπίεσης», ΙΟΒΕ και Υπουργείο Εσωτερικών, 2022

Παραγωγικό μοντέλο και αριθμοί

Ονομαστικό μισθολογικό κόστος (% ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: European Commission (2020), Statistical Annex of European Economy

- Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης (2018), «Ελληνική Οικονομία από τη μεταπολίτευση έως το 2010 και η διεθνής συγκυρία»
<https://www.tovima.gr/2018/03/02/finance/i-elliniki-oikonomia-apo-ti-metapoliteysi-ews-to-2010-kai-i-diethnis-sygkyria/>
- IOBE (2010), «Η Ελληνική Οικονομία», τεύχος 02/10
- Πολίτης, Τ. (2011), «1974-2010: 35 χρόνια συμπίεσης», IOBE
- Παϊταρίδης, Δ. (2015), «Η εξέλιξη της παραγωγικότητας και οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας», Μελέτες 42, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ
- Λιαργκόβας κ.α. (2015), «Το στρατηγικό σχέδιο για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη “Ευρώπη 2020”», Μελέτες 40, Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ
- IOBE (2014), «Ο ρόλος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας»
- Οικονομίδης, Γ. και Τριαντόπουλος, Χ. (2017), «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», Διανέοσις
- Τσακλόγλου, Π. κ.α. (2016), «Ένα νέο Αναπτυξιακό Πρότυπο για την Ελληνική Οικονομία και η Μετάβαση σε αυτό», IOBE
- ΕΛ.ΣΤΑΤ (2022), «Εθνικοί Λογαριασμοί»
- European Commission (2020), Statistical Annex of European Economy
- Υπουργείο Οικονομικών (2020), «Δημόσιο Χρέος και Δανεισμός»